

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kielitaitolain 12 §:n ja yleisistä kielitutkinnoista annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Johdanto

Pääministeri Orpon hallituksen ohjelman kirjauksen mukaan hallitus tekee suomen ja ruotsin kielen taitoa osoittavat valtionhallinnon henkilöstöltä vaadittavat kielitutkinnot maksuttomiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi valtionhallinnon kielitutkintojen sekä yleisten kielitutkintojen suomen ja ruotsin kielen ylin taso maksuttomaksi.

Tausta

Valtioneuvoston periaatepäätöksenä joulukuussa 2021 hyväksytyssä kansalliskielistrategiassa mainitaan, että hallintouudistusten myötä useimpien valtion viranomaisten enemmistökielenä on suomi. Tämä on yksi syy ruotsin kielen taidon heikentymiseen valtionhallinnossa. Uudistukset ovat johtaneet tilanteeseen, jossa virkojen kelpoisuusvaatimuksena on pääsääntöisesti erinomainen suomen kielen taito ja tyydyttävä ruotsin kielen taito. Henkilöt, jotka ovat saaneet koulutuksensa ruotsin kielellä, joutuvat hakeutuessaan näihin julkisiin virkoihin osoittamaan suomen kielen taitonsa erillisellä tutkinnolla, jonka hinta on 454 euroa. Vastaavaa vaatimusta erillisen kielitutkinnon suorittamisesta ei ole suomenkielisen koulutuksen saaneilla, koska he voivat osoittaa valtionhallinnossa tarvittavan ruotsin kielen tyydyttävän taidon yliopisto-opintojen kautta. Vaatimus erillisen tutkinnon suorittamisesta sekä tutkinnon vaativuus ja kustannus asettavat suomen- ja ruotsinkieliset eriarvoiseen asemaan. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa äidinkielenään ruotsia puhuvat eivät hakeudu julkishallinnon virkoihin. Erityisenä vaarana on, että kielitutkinnon suorittaminen muodostuu esteeksi uran alussa olevien ruotsinkielisten nuorten henkilöiden hakeutumiselle valtionhallintoon.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on edistää suomen- ja ruotsinkielisten henkilöiden yhdenvertaisuutta valtion virkoihin hakeutuessa. Tavoitteena on vähentää esteitä erityisesti ruotsinkielisten hakeutumiselta valtionhallintoon, sillä he voisivat suorittaa maksutta suomen kielen erinomaista taitoa osoittavan tutkinnon, joka pääsääntöisesti on kelpoisuusvaatimuksena valtionhallinnon virkoihin.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 15.11.2023 ensisijaisesti lausuntopalvelu.fi:n kautta. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi lähettää suoraan Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi, jolloin lausunnossa pyydetään mainitsemaan asian diaarinumero VN/27802/2023.

Valmistelijat

Esityksen valmistelu on tehty virkatyönä opetus- ja kulttuuriministeriön päävastuulla ja yhteistyössä oikeusministeriön kanssa. Lisätietoja antaa hallitussihteeri Elisa Kotiniemi, puh. 0295 330 143.

Linkit

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM031:00/2023>

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM031:00/2023>

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi kielitutkintojen maksuttomuudesta.pdf](#)

[Utkast till regeringsproposition med förslag till avgiftsfrihet för språkexamina.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lempinen Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kotiniemi Elisa
Opetus- ja kulttuuriministeriö